

A Slovenian Language Newspaper — Dedicated to the Cultural Progress and Political Guidance of Americans of Slovenian Descent and Slovenes Scattered around the Free World—Through the Principles of Christian Democracy.

slovenska DRŽAVA

For a Free Slovenia

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification in Their Own Slovenian State.

Letnik — Volume IV

CHICAGO, ILLINOIS, 20. DECEMBRA, 1953

Številka 12 — Number 12

Sveta noč, blažena noč...

Božič je praznik miru in ljubezni. Bog je postal človek. "BESEDA JE MESO POSTALA", da bi nam bila vzgled, kako naj delamo za mir in kako naj izkazujemo ljubezen.

Mir in ljubezen — besedi, mnogokrat izgovorjeni, pa prav tolikokrat zlorabljeni. Vsi govorijo o miru, tudi komunisti, toda miru ni. Mir se vedno bolj oddaljuje in mesto ljubezni, ki je znak otrok božjih, se uveljavlja sovražstvo. Komaj je končana druga svetovna vojna, že veje nad svetom nov val ledenomrzlega nasprotstva. Neti ga najbolj komunizem, izrodek satanskega upora proti Bogu, ki je — ljubezen.

Božični spev se zopet glasi po vsem svetu. V svobodnem svetu bučno in odkrito, v deželah pod "železno zaveso" poje le misel slavospev OTROKU v jaslicah. Vso človeštvo širom sveta, ki priznava nad seboj Boga, je v tej sveti noči — eno. Vsaj to noč, vsaj na Božič! BOŽIČNI PRAZNIK, V ČIGAR SREDIŠČU JE UČLOVEČENA BESEDA — JEZUS KRISTUS, JE KLICAR K BRATSTVU VSEH LJUDI IN VSEH NARODOV! Bog je postal človek! Po njem smo postali otroci božji in bratje v Kristusu!

Ko bi nas ta misel, DA SMO OTROCI ENEGA OČETA družila — ne le ob Božiču, ampak vedno! Ko bi znali prenesti to bratstvo v vsakdanje življenje, tudi v javno! Ko bi se to bratstvo, ki ne pozna "velikih" in "malih", "učenih" in "neučenih", "nadrejenih" in "podrejenih", "vladajočih" in "vladanih", poznalo tudi v odnosih med ljudmi, zlasti še med narodi!

BETLEMEM POMENI ROJSTVO KRŠČANSKE DEMOKRACIJE! Božje Dete je vladar vseh. V njegovih očeh so vsi narodi enaki, z enakimi pravicami in enakimi dolžnostmi. Vsi morajo biti v službi Kneza Miru, vsi si medsebojno pomagati do vsestranskega napredka in rasti. V miru in slogi, taka je volja Kneza Miru, kateremu so angeli peli slavo in čast na prvo sveto noč.

SVETA NOČ, BLAŽENA NOČ... pojo zvonovi in z njimi tudi človeška srca, ki niso zlobna, po vsem svetu. Ob praznovanju rojstva BOGA-ČLOVEKA naj bi se ves svet: vodniki narodov in narodi sami zavedli resnice o BRATSTVU VSEH LJUDI IN VSEH NARODOV. V spoznanju te resnice bo utrjeno kraljestvo miru med narodi. Majhni narodi bodo ob velikem narodu lahko mirno izvrševali svoje poslanstvo, dano jim od Stvarnika. Izginil bo egoizem radi katerega trpe majhni narodi groba nasilja in krivice, da si lahko veliki nasitijo svoj zemeljski pohlep. V luči Betlehema bo nehalo raznoradovanje, katerega stalni delež nosi tudi slovenski narod. Krščanska demokracija bo dobila polno veljavo in slovenski narod bo — ko bo zlomljena moč komunizma, — sedel kot enakopraven član pri mizi z ostalimi narodi.

Prosimo Kneza miru, nebeško Dete v jaslicah, da spoznamo globoki pomen speva svete moči: SLAVA BOGU, MIR LJUDEM! Prosimo zlasti letos božje Dete, za trpeče brate in sestre v domovini, da jim nikdar ne zatone zvezda, ki je vodila tri Modre k jaslicam v Betlehemu! Zvezda neomajne vere in trdnega upanja v zmago Resnice!

M. G.

Brzrojvka dr. Žebota prezidentu Eisenhowerju

Dne 4. decembra je dr. Žebot poslal predsedniku Združenih Držav Eisenhowerju na konferenco treh na Bermudi naslednjo brzrojvko:

"Prezident Eisenhower, Tucker's Town, Bermuda:

"Svobodni Trst z zavezniško vojaško silo je bistvena vez med zapadno in južno-vzhodno evropsko obrambo proti sovjetskemu napadalcu. Svobodni Trst je bistven tudi kot edina realna obljuba in upanje bodoče svobodne Srednje Evrope, za katero je Trst naravna luka in trgovsko težišče.

"Ne dopustite, da bi ti dve nenadomestljivi postavki bili odbarantani za dvomljivo trenutno korist.

"Politika osvobojenja je edina, ki more preprečiti novo svetovno vojno. To je Eisenhowerjeva politika. Ohranitev svobodnega Trsta bo kritična preizkušnja te politike.

DR. CIRIL ŽEBOT

Vodja Gospodarskega Oddelka in Profesor Gospodarstva Duquesne University
Predsednik Akcijskega odbora za svobodno Slovenijo
Tajnik Srednjeevropskega zveznega kluba."

Arhimedova točka

Nekateri trdijo, da določajo razmere v družbi gospodarske razmere, drugi pripisujejo to skrivnostno moč neznanim silam v vesoljstvu, zopet drugi skušajo razvozlati bodoči razvoj lastnega življenja, pa tudi življenja družbe iz napovedi vedeževalk in spiritistov. Če pa preučujemo zgodovino, se nam pokaže v dokaj jasni luči, da so razmere v družbi le nekoliko zapozneli odsev položaja v človekovem duhovnem svetu. Zato je tudi človekova duhovnost, človekova miselnost, najučinkovitejša točka, čeprav ne edina, kjer moremo zastaviti svoje napore za izboljšanje osebnega, pa tudi družbenega življenja. Ta

izhodiščna točka ima še to prednost, da ni zanjo potrebnih velikih denarnih vsot ali mogočnih organizacij, marveč da zadošča dobra volja in pa nekaj trenutkov zbranosti vsakega poedinca, ki mu ni vseeno, kaj se danes dogaja na svetu in kaj se bo dogajalo jutri.

Zato je bilo prav primerno, da so izdali škofje ZDA za zaključek letošnjega letnega zborovanja pastirsko pismo o človekovem dostojanstvu. V njem naglašajo, da je vzpostavitev človekovgega dostojanstva, utrditev njegovega mesta v stvarstvu pogoj, da se družbene razmere zopet izboljšajo ter da bodo služile človeku, ne

pa ga dušile. Ker so v pismu navedene misli splošnega značaja, jih moremo s pridom naobrtni tudi nase in na naše slovensko občestvo. Naj bodo vodilne smernice tudi nam na pragu v novo leto in v boljšo bodočnost slovenskega naroda, ki bo trajna le, če bo gradila na teh temeljih.

Človekovo dostojanstvo

Vsako se čuti vzvišenega nad stvarmi, ki ga obdajajo. Ljudje so sicer vedno s takimi ali drugačnimi dejanji gazili svoje dostojanstvo in ga sami teptali v prah, toda vsaj priznavali so, da so bila taka dejanja slaba. Naši dobi je bilo prihranjeno, da se uničevanje človekove osebnosti uveljavlja v družbenih običajih in celo v državnih postavah.

Pravi temelj človekovega dostojanstva

Zgodovina dokazuje, da more človek vzdržati svoj vzvišeni položaj v stvarstvu le, dokler priznava nad sabo Stvarnika in Njegovge postave. Svoje spoznanje in svobodno voljo, ki ga odlikujeta, mora vzkladiti z Resnico in Dobroto samo. Po Kristusovem učlovečenju je bila človekova narava še višje dvignjena in okrepljena z milostjo, da bo nekoč premagala omejitve narave ter postala deležna božjega življenja. Človekovo dostojanstvo mora priti do izraza na vseh področjih njegovega udejstvovanja.

Telo

Katoliška Cerkev ni nikdar pozabila opozarjati na dostojanstvo človekovega telesa, saj ni bilo samo ustvarjeno od Boga, marveč se je Bog sam v njem učlovečil. Seveda pa tudi ne pozablja opozarjati, da telo in njegova blaginja nista najvišja dobrina, ter da je nedisciplinirano telo zlo. Njegovge energije so dobre, toda voditi jih mora pamet. Zato je treba iz družbe odstraniti vse, kar ovira razum in voljo, da gospodarita nad telesom. Zlasti je treba paziti, da se ne sprosti spolna slava, ki more ugonobiti ne samo poedinca, marveč cele narode, če zdivja.

Družba

Individualistična filozofija ni postavila na oltar osebo, marveč izoliranega poedinca. Zato se je kmalu pokazala potreba, da je začela nebrzdano sebičnost poedinca zatirati druga skrajnost — neomejena državna oblast. Krščanstvo naglašja, da je človek oseba, ki ima od države neodvisne pravice, toda kot člen družbe ima tudi dolžnosti do skupnosti, ki jih ne sme zanemarjati.

Svoboda

Individualizem naglašja neomejeno svobodo poedinca, socializem (Nadaljevanje na 2. str.)

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Canado \$2.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir.
Francija 500 frc.

Protikomunistična konferenca v Washingtonu

Predsednik SNZ v Ameriki Bogdan Novak je zastopal Zvezo na narodni konferenci za svobodo in mir z osvoboditvijo (The National Conference on Freedom and Peace through Liberation), ki je bila v Sheraton Park Hotelu v Washingtonu 4. in 5. decembra. Namen konference, ki so se je udeležili zastopniki nad petdesetih protikomunističnih organizacij, je bilo razpravljanje o glavnih fazah zasužnjevanja ljudi pod komunistično tiranijo, najti način in sredstva, da se vlije novega poguma in moči njihovega odporu in da se jim pomaga, da se osvobodijo in da dobe svojo neodvisnost.

Med sklepi končne resolucije se povdarja: **Ne more biti kompromisa med svobodo in sužnostjo in tako ne med komunizmom in svobodo. Vse delo za osvoboditev naj temelji na ameriških načelih, ki so izražena v ameriškem proglasu o neodvisnosti, ki pravi: Smatramo kot samozemljeno resnico, da so vsi ljudje ustvarjeni enaki, da jih je Stvarnik obdaroval z gotovimi neodvzemnimi pravicami, med katerimi so življenje, svoboda in stremenje po sreči. Stalno pomoč je treba dajati beguncem, ki beže pred komunističnim preganjanjem. To bo dvigalo zaupanje zasužnjenih narodov v zapadne zaveznike. Podpirati je treba komisijo senatorja Kerstena, ki raziskuje protipravni prevzem oblasti po komunistih. Ustanove se naj posebne vojaške formacije osvobodilne armade. Zbiranje podatkov o taktiki komunistov v mrzli vojni je zelo važno, ker se bodo na podlagi teh podatkov podzemali koraki, kako se komunistička taktika uniči s protitaktiko. Treba je dobiti materialno pomoč, da se pomaga osvobodilnemu gibanju v ilegali. Obletnica množičnega upora v Berlinu in zapadni Nemčiji naj se proglašajo za praznik svobode, ki bo simbolični praznik vsega protikomunističnega dela. Komunistične kitajske vlade se ne sme priznati za članico Združenih narodov. Vsem narodom, ki se bore proti komunistični tiraniji je treba priznati pravico do samoodločbe. Konferenca je odklonila načelo kolektivne krivde. Vsak posameznik je kriv za zločine, ki jih je zagrešil. Zaščititi je treba pravice mohamedancev v Sovjetski Rusiji. Uporabiti je treba izkušnje beguncev, ki so jih pridobili v ilegalnem boju proti komunizmu. Vlada Združenih držav naj zahteva, da priznajo Združeni narodi begunske vlade Estonije, Litve in Latvije, ki jih sama priznava.**

SNZ v Ameriki je predložila konferenci posebno resolucijo, v kateri povdarja, da je treba smatrati Titovo Jugoslavijo kot državo za železno zaveso in opozarja, da je edino pravilna rešitev spora v sedanjih okoliščinah, upostavitvev STO kot ga je ustanovila mirovna pogodba z Italijo. Krivično bi bilo izročiti Italiji okoli sto tisoč Slovencev. To bi bila le dobra propaganda za komunistične vlade proti trgovanju zapadnega sveta z malimi narodi. Isto pa ne moremo odobravati, da bi prišli Slovenci cone A pod komunistično diktaturo s priključitvijo h Jugoslaviji.

O taktiki v borbi proti komunizmu in o drugih važnih razpravah bomo priobčili še več člankov, saj obsega obširni načrt konference novo dobo uspešnejše borbe proti komunizmu. V interesu ohranitve miru je, da se preneha s popuščanjem in kompromisi proti Sovjetski Rusiji, ker to le koristi njenim načrtom in njenemu končnemu namenu, ki je podjarmljenje vsega svobodnega sveta in zmaga proletarske diktature. Ta njen namen je ostal vedno isti, menjavala je le sredstva, taktiko in imena.

Združena Evropa

(Konec)

Papež Pij XII. je v enem izmed svojih govorov lepo označil štiri glavne čednosti, ki morajo voditi vsakega kristjana pri kakršnem koli mednarodnem udejstvovanju: zvestoba dani besedi, medsebojno spoštovanje, dobrohotno razumevanje nasprotnikovega stališča in pa čut bratskega sodelovanja med vsemi ljudmi.

Glavna načela ki jih zagovarjajo evropski federalisti, ki so se zbrali pred nekaj tedni v Madridu bi bila nekako naslednja: "Tradicionalna Evropa se je delila na tri jasno ločene predele. vzhodna, srednja in zapadna Evropa. Skozi stoletja je bila srednja Evropa učinkovit jez proti vpadam z vzhoda. V političnih odločitvah zadnjih let je bilo to dejstvo popolnoma pozabljeno. Od kar srednja Evropa ni več odločilni faktor evropske trdnosti, se je porušilo evropsko ravnotežje. Današnja Evropa pozna samo Vzhod in Zahod. Vzhod se ji je preveč zajedel v živo meso zato pa mora Zapad iskati pomoči izven Evrope, v Ameriki. Od ameriške dobrohotnosti zavisi danes obstoj zapadne Evrope. Novo svobodno Evropo pa bo treba začeti graditi pri jedru. Najprej bo treba ozdraviti in obnoviti močan srednje evropski blok in nanj nazivati ostale evropske narode. Tako bo res zrasla organična in zdrava Evropa. Vsi današnji po-

izkusi so načrti "ad hoc", nekaka obramba v sili. Vsaka dolgoročna rešitev pa je le v organski zgradbi, ki ima narod za osnovno gradbeno celico. Narod je enota, ki se je ne bi smelo deliti ali ohrometi pod nobeno pretvezo. Graditev Evrope samo po vplivnih conah in strateških načelih ter se posluževati malih narodov kot plačilnega sredstva je vredno obsodbe in je nemoralno. Država, ki nastane samo iz strateških potreb, se mora obdati tudi s strateškimi mejami kot težkim obrambnim obročem, ki pa le prerad preveč "stiska" ono, kar je znotraj obroča. V dnevih preizkušnje pa se ponavadi odmetavajo obrobnji deli in plen sovražniku, z namenom, da bi se ga zamotilo in bi se mogla tako rešiti "glavnina" države.

Tudi demografski faktor je važen. Vzhod raste neprimerno hitreje kot zapad. Tudi po padcu komunizma bo ruska sila pritiskala v Evropo. Srednja Evropa bi zopet morala biti močan in nepremagljiv mejnik ob katerem se bi razbile vse imperijalistične težnje. Pa tudi gospodarsko je srednja Evropa važen faktor. Podonavska kotlina in balkanske dežele so bogate na surovinah in poljskih proizvodih ter tako tudi gospodarske važnosti za bodočo organizacijo Evrope.

Če se že govori o evropski federaciji, se ne sme pozabiti, da je treba "federirati" narode ne pa

Arhimedova točka

(Nadaljevanje s 1. str.)

zem pa daje neomejeno svobodo diktature državi. Prvi vodi v anarhijo, drugi v diktaturo, ki uničuje vsako osebnost. Človekova svoboda je utemeljena v njegovi duhovnosti. Zato ni odvisna od družbe, ustav ali strank, ki so na oblasti. Svoboda ni posledica izboljšanja življenjskih prilik, pač pa izvira iz svobodne ustanove iz svobodnega duha, dočim omogoča suženjska, miselnost uveljavljanje diktature.

Gospodarstvo

Z osebnostjo je tesno povezana pravica do zasebne lastnine, ki pa ni absolutna. Rača lastnine mora upoštevati stanje in potrebe družbe. Zmotno je upanje, da se bodo vsa družbena vprašanja rešila, če bo uspelo dvigniti gospodarsko blagostanje ljudi. Gotovo je, da je revščina kriva mnoge zla, toda kljub temu ne smemo pozabiti na resnico, da bo vsaka gospodarska in družbena reforma učinkovita le, če bo temeljila na predhodni reformi poedinca.

Delo in kapital sta nerazdružljivo povežana v obči blaginji družbe.

Delo

V človekovem življenju ne smemo dela izelirati. Gospodarsko je delo povezano s kapitalom v proizvodnji, v družbi je povezano z razvedrilom kot poti do kulturne obogatitve, duhovno je povezano z razvojem duhovnosti in odrešenjem. Delavec ni strošek proizvodnje (kapitalizem) ali želo-dec, ki ga morajo napolniti komisariji (komunizem), marveč oseba, ki ureja z delom svoje raz-

merje do Boga, do bližnjega in do narave. Z delom se človek vadi v askezi, obenem pa vodi nezavestno naravo k Bogu. Delo je šola službe družbi, ker uči človeka medsebojne povezanosti in odvisnosti. Z delom obvlada človek naravo in jo oblikuje ter gradi z njo svojo kulturo.

Vzgoja

Posredovanju kulture novim rodovom mora zavarovati in razviti pravilno pojmovanje človekovega dostojanstva. Vera in nrvnost sta za to opravilo neobhodno potrebna. Kdor koli skuša izločiti iz vzgoje vero in nrvnost, zavaja mladino hote ali nehote v materializem, v katerem je vsak govor o človekovem dostojanstvu nesmisel.

Zaključek

Obstoj družbe moremo zavarovati le, če bomo dejansko priznavali nad sabo Boga, ki je človekovo naravo čudovito ustvaril in še čudoviteje prenovil (iz mašnega besedila). Podvzeti moramo vse, kar je v naši moči, da se bo to dostojanstvo odražalo v našem smislu za spodobnost, da ga bo upoštevala vzgoja, da ga bo gojila družba in ščitila država, da ga bo omogočala zasebna lastnina ter gojila ustvarjalna dejavnost. Če tega ne bomo storili, smo na poti v splošno zmedo. Sodobni kulturni zgodovinar je položaj pravilno očrtal, ko je zapisal: "Če ne bomo našli načina, kako obnoviti povezanost med življenjem družbe ter med življenjem duha, bodo našo kulturo uničile sile, ki smo jih sicer znali vzbuditi, pa nismo imeli modrosti jih obvladati." **dreš.**

zemljepisne ali upravne enote. Formula ki je nedvomno imela uspeh pri ustanovitvi USA, je v Evropi neuporabna. V Ameriki se je praktično ustvarjal nov narod, v Evropi pa je treba ohraniti tradicije in raznolikost narodov. Evropska federacija bo možna samo na podlagi svobodnega združenja suverenih narodnih držav, ohranjajoč vsaka svojo posebnost. Ne sme se pozabiti, da je narod bitje, država pa institucija. Narod obstoji po naravnem pravu, država pa se mora naravnemu pravu pokoravati. Narodi priznavajo nad seboj samo zato državno oblast, da morejo v skupnem sporazumu delati za dosego skupnega cilja in blagostanja. Tista politična oblast, ki ne bi imela zaslonbe v skupni volji enega ali več narodov, ki v danem slučaju sestavljajo isto državo, bi postala vir zatiranja in korupcije. Če bo prišlo do spoštovanja narodnih samobitnosti bo mogoč pravi svetovni mir. Zmota dunajskega kongresa in poznejše versajske pogodbe bila v tem, da se je delilo narode kot bi bila mrtva telesa in se je hotelo ustvariti na podlagi statistik neko umetno ravnotežje, ki je pozneje postalo vir revolucij in vojska. Države so kot telesa, morejo razpasti, toda narodi so duše teh teles. Kakor duša preživi telo, tako narod preživi državo. Takšne tvorbe, ki so samo države ne da bi bile tudi narodne, ne prinašajo onega miru ki ga človeštvo potrebuje. Bog je dal vsakemu narodu posebno nalogo. Nova Evropa mora biti združenje narodov (ali narodnih držav), ne pa upravnih strojev. Pri graditvi nove Evrope bo moral princip narodnosti biti edini kriterij za državno diferenciacijo Evrope. Pri ustvarjanju širših meddržavnih skupin pa bo treba upoštevati tudi zemljepisne, kulturne, gospodarske i duhovne faktorje."

Na kongresu se je govorilo o sledečih regijonalnih skupinah: poljsko-baltiška federacija, podonavska federacija, balkanska federacija. Precej na široko se je razpravljalo o podonavski federaciji kot jedru bodoče Evrope, vendar je vredno obžalovanja, da so razpravljali v odsotnosti legitimnih predstavnikov zasužnjenih narodov in so tako organizatorji zagrešili isto napako, ki jo očita-jo Strasburgu.

Malo širše sem govoril o različnih gibanjih, vendar sem to storil z namenom, da bi tudi Slovenci še pravočasno, trezno in brez strahu preštudirali vse aktualne evropske struje in potem tako usmerili narodno politiko kakor bi kar najbolje bilo za duhovni in gmotni dobrobit slovenskega naroda. Moglo se mi bo oporekati, da je vse to-le romantično sanjarjanje, dokler naš narod trpi pod komunizmom. Delati za rešitev izpod komunističnega jarma je vsekakor naša prva dolžnost, vendar prav tukaj, zaenkrat, mi sami ne moremo kaj velikega storiti. Zapadnje sile pa na žalost kažejo malo volje, da bi "šle v ogenj" za tiste, ki so jih same prepustile komunističnemu rablju.

Je pa naša sveta dolžnost, da nenehno dopovedujemo zapadnemu svetu, da smo, da živimo, da je na svetu narod ki čuti slovensko, da obstoja Slovenija in to na
(Nadaljevanje na 3. str.)

USODA TRSTA

Odkar smo zadnjič poročali o Anglo-Ameriški izjavi glede nameravanega prenosa uprave tržaške zone A na Italijo in o prvih odmevih te prenaplajene odločitve, je nadaljnji razvoj v zvezi s tržaškim vprašanjem potekal nekako tako-le:

1. Anglo-Amerikanci se iz Trsta niso umaknili.

2. Sovjetska vlada je predložila tržaško vprašanje v ponovni pretres Varnostnemu svetu Združenih narodov z izrecnim in formalnim predlogom, da Svet končno imenuje tržaškega guvernerja in tako izpolni svojo obveznost do določb italijanske mirovne pogodbe v pogledu Trsta. Tako je, po besedah enega priznanega ameriškega radio komentatorja, tokrat bila napadalna Sovjetska Rusija, ki se je postavila na stran zakonitosti in pravilnosti, čeprav je jasno, da so Sovjeti to napravili, da se ne bi preveč zamerili pravovernim komunistom v Jugoslaviji in Italiji obenem pa zato, ker upajo na ta način spraviti iz Trsta anglo-ameriške čete.

3. Sestanek treh zapadnih zunanjih ministrov v Londonu, je sklenil povabiti Italijo in Jugoslavijo na petorni sestanek o Trstu. Ta sklep avtorjev izjave z dne 8. oktobra je tolmačiti kot vsaj začasni dejanski umik odločitve o predaji zone A Italiji.

4. Italijani (iz Italije) so poskušali spremeniti vtis, ki ga je v svetu bilo napravilo odločno zadržanje v Jugoslaviji proti nameravani predaji zone A Italiji, z organiziranjem zakasnelih, a krvavih demonstracij v Trstu in italijanskih mestih. Toda te italijanske demonstracije niso uspele pretvoriti očividnega dejstva, da tržačani niso navdušeni nad izgledom ponovne podrejenosti Italiji. Poleg tega so ti laški izgredi, osredotočeni predvsem proti Angliji kot vojaški upravitelji Trsta, obrnili angleško, in deloma tudi ameriško, javno mnenje proti italijanskemu šovinizmu in izsiljevanju. In končno, te laške demonstracije niso niti za picico zmanjšale možnosti, da bi v primeru dejanskega anglo-ameriškega umika iz Trsta jugoslovanske čete zasedle Trst, ne pa italijanske.

5. Titova vlada je sicer zavzela in (do sedaj) vzdržala odločno stališče proti nezakoniti italijanizaciji Trsta, vendar pa na drugi strani kaže njena diplomatska aktivnost izvestno negotovost in beganje, ki dopušča možnost, da bi Tito končno žrtvoval neodvisnost Trsta za ceno drugih koncepcij.

6. Na drugi strani pa se v zapadnem svetu bolj in bolj javljajo glasovi v prid tržaške neodvisnosti tako iz vidikov bodočnosti (potrebe svobodne srednje Evrope; nevarnost, da bi ves srednjeevropski pomorski promet bil pritegnjen na severno-nemška pristanišča) kot iz obrambnih zahtev sedanosti (neodvisni Trst je potreben kot vez med zapadnim in jugo-vzhodnim krilom protisovjetske obrambe).

Za Slovence kaže primer sedanje tržaške krize k dvema zaključkom:

1. Italija zopet dviga svoje imperialistične rogove v smeri tržaškega zaledja. Niti Trst niti Slovenija sama ne moreta biti kos temu oživiljenemu pritisku. Neodvisnost Trsta in svoboda Slovenije zahtevata širšo zaslombo. Trenutno je ta zaslomba v Jugoslaviji. Toda zaslomba bi bila neprimerno bolj učinkovita, ako bi moglo enoglasno govoriti za neodvisnost Trsta vse njegovo široko gospodarsko zaledje v okviru svobodne srednje Evrope. Ni dvoma, da bi v tem primeru zapadne velesile bile glede Trsta na strani srednje Evrope.

2. Vtis je, da Titova vlada brani neodvisnost Trsta predvsem zaradi svojega prestiža. Ko bi mogla svoj prestiž rešiti na drugi način bi tudi Titova vlada življenjski interes Slovenije na svobodnem Trstu zapustila v prid drugih zahtev in koncesij, podobno kot je to bil storil Beograd po prvi svetovni vojni in kot je to stališče ponovno potrdil za emigrantski Beograd srbski diplomat Fotič s svojo nedavno izjavo v prid tržaškega plebiscita. (Ta Fotičeva izjava za italijanski predlog tržaškega plebiscita je nagnila Dr. Kreka, da je končno zapustil svoje prvotno stališče za jugoslovanski Trst s tem, da se je skupno z Dr. Mačekom sedaj izjavil za ohranitev Svobodnega trgžaškega ozemlja.)

Ta uradna jugoslovanska linija glede Trsta (in glede Slovenije sploh) jasno narekuje Slovincem zgodovinsko potrebo po lastni ravnopravni državnosti kot instrumentu diplomatskega samoodločanja in stvarih, ki zadevajo slovenske interese. Formalno je Titova Jugoslavija še vedno federacija šestih držav. Ako hoče Tito dokazati zatrdjevanje državno ravnopravnost Slovenije v okviru južno-slovenske zveze, mu nudi sedanja kriza tržaškega vprašanja edinstveno priliko. Potrebno je le, da Tito da vedeti ljudstvu in svetu, da je za zunanjo politiko Jugoslavije glede Trsta merodajno in obvezno slovensko stališče, določeno in odločeno v Ljubljani.

V luči preteklih izkušenj brez takega neposrednega dokaza ni jamstva, da Trst in Slovenija ne bosta ponovno izdana — v Beogradu.

Zadovoljne božične praznike in uspehov polno novo leto 1954! Naj bo leto 1954 v znamenju vsestranskega dela, naporov in žrtev v dosego naše velike ideje: Suverena slovenska država Slovenija! Delajmo za ta cilj z veseljem! Bog blagoslovi to delo! kličie vsem pripadnikom slovenske državne ideje

Slovenska Narodna Zveza za Ameriko

820 No. Wabash Avenue, Chicago 11, Ill., USA.

Somišljeniki Slovenske državne ideje

V CLEVELANDU

pozdravljajo Slovence širom sveta, želeč jim

ZADOVOLJNI BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO.

Združena Evropa

(Nadaljevanje s 2. str.)

najvažnejšem evropskem predelu. Svet mora pričeti govoriti o slovenskem narodu in o Sloveniji ne pa le o "ljubljskih vratih" ali podobno.

Mislím, da že moremo reči da so končno le vse slovenske stranke in gibanja prišla na stališče samostojne Slovenske Države. Je pa tudi že skrajni čas, da bi se enkrat že znašli vsi Slovenci v vse-slovenskem reprezentativnem predstavništvu. Tako bi se mogel vestno in natančno preučiti celotni slovenski problem. Tudi odločujočim silam bi se ga lažje predstavilo in sicer tako da bi najbolje zadovoljil nas in bi odgovarjal splošni evropski problematiki.

Preveč je dela za par idealistov, vsak ki še narodno čuti bi moral kaj doprinesiti. Treba bi bilo misliti tudi na to da bi kdaj slovenski narod utegnil stati pred tako težkimi in važnimi odločitvami, da bi bilo preveč odgovornosti za eno samo stranko ali politično skupino ter bi bila potrebna enoglasna odločitev vsega naroda. Razni "narodni sveti", ki se navadno rodijo kadar voda že teče v grlo, ne morejo vedno najvestnejše in najtreznejše presoditi zapletenega poolžaja. Takšna z nožem na vratu osnovana edinstvo je le prevečkrat podobna pokopališkemu miru. Za kritične čase se je treba počasi pripravljati in trezno. Za to pa proč ozkimi strankarskimi ekskluzivističnimi krožki, več širokogrudnosti v slovenske vrste in več isrenega dela za slovensko državo.

—ce.

VOŠČILA DR. ŽEBOTA

Vsem dragim prijateljem iz nekdajšnjih dni, vsem starim in novim znancem, kjerkoli žive, vsem slovenskim ljudem blage volje pošiljam preko SLOVENSKE DRŽAVE vesel božični pozdrav in voščila za novo leto 1954, da bi bilo srečno in blagoslovljeno vsem Slovincem doma in križem po svetu, slovenski domovini pa začetek vstajenja v svobodno in zedinjeno slovensko državo v ravnopravnem sožitju z evropskimi sosedi in v pravičnem miru za vse narode sveta.

CIRIL ŽEBOT

Vezi med Slovenci

Zares je bilo smešno vsako začudenje zaradi dejstva, da se tudi slovenski begunci popolnoma ali vsaj delno strinjajo s Titom glede tržaškega ozemlja, ali pa da so vsaj neprimerno bližje uradni jugoslovanski tezi kot na primer italijanski, kar se tiče vprašanja Trsta, ki je od 8. oktobra dalje pereča točka mednarodne politike. In vendar se je nekdo začudil, kot da ne bi vedel, koliko doprine-sejo slovenski javnosti v Trstu ravno bgeunci.

Brez dvoma je med Slovenci v domovini, v vseh petih državah, ki si lastijo oblast nad slovensko zemljo — našo domovino, in med Slovenci v izseljenstvu in begunstvu zelo veliko skupnega, ki naj bo vez med nami vsemi. Morda je prav zaradi teh vezi čutiti na obeh straneh osamljene poskuse tihega razumevanja drug drugega, zopet z izjemo KPS. Težko bi bilo podati kakšno sodbo o stvari, saj kot vidimo samo n. pr. v kritikah "Stvarnosti in svobode", leži mnogo nerešenih vprašanj vmes. Gotovo pa je, da je med vsemi Slovenci mnogo vezi in prav gotovo je, da je dvoje najpomembnejših in najvažnejših hkrati. Najprej čisto osnovna in prirojena zavest, da smo vsi Slovenci; le malo je med nami takih, ki bi jim bila državljanska zavest bližje kot zavest slovenske pripadnosti. Državljanstvo za našo slovensko skupnost zaenkrat tudi dejansko pomeniti nič ne more, saj bi skoraj rekli, da ni na svetu države, ki ne bi imela med svojimi podaniki tudi kakšnega Slovenca. Skoraj se je vredno zamejati ob vesti, da je med častniki libanonske armade tudi slo-

venski rojak in da Slovenec posega v posle abesinskega gospodarstva.

Slovenstvo in zavest slovenstva pa istočasno rodi v nas vseh kot posledico drugo tudi zelo važno, nič manj pomembno in neizpodbitno dejstvo: neutešeno in neizprosno željo in zahtevo, da bi bili vsi Slovenci združeni v isti državi. Ločijo se sicer mnenja o zamisli in obliki te skupne države; toda nam je jasno, da mora biti ta država — SLOVENSKA DRŽAVA, ki naj bo — tako dodajamo mi, ki živimo na Zapadu v še svobodnem svetu — enakovredno vključena v Združene Evropske države, ki bodo slej ko prej našle svojo uresničitev kljub težavam, s katerimi se ideja Združene Evrope zaenkrat še mora boriti. Poročila od doma pripovedujejo in obiskovalci iz L. R. Slovenije potrjujejo, da si ljudstvo slovenske države želi. In kako neki ne? Skupna usoda vseh Slovencev skozi dolga stoletja nam je narekovala ostvaritev slovenske zavesti. Slovenska zavest pa nam narekuje skupno deliti usodo nas vseh, ki smo slovenske matere sinovi; narekuje nam pa tudi še več: odločati o svoji usodi in ne le pritrjevati tujim odločitvam in, jih z nevoljo sprejemati nase, tako da nas že svet pozna kot narod, ki ni nikoli zadovoljen. Res je, nikoli nismo mogli biti zadovoljni, ker naši gospodarji — tujci — nikoli niso poznali pravice za nas, niti je poznali ne bodo, mi pa smo vselej vedeli samo tožiti za zamujenimi trenutki. Naj zgodovina bo zares učiteljica!

J. Železnik

Jugoslovanski agitator in Trst

Loyolska univerza v Chicagu izdaja list Loyola News, ki je prinesel v treh zaporednih številkah objektivni prikaz tržaškega vprašanja in pokazal, da je izjava 8. oktobra zmešnjavo še povečala, ne pa doprinesla k pomirjenju. Članke je napisal akademik Ray Zvetina, ki je obiskal Trst, Jugoslavijo in Italijo leta 1950. Jugoslovanski častnik pri Organizaciji Združenih narodov Mladen Soić je postal pozoren na te članke in se ponudil, da je pripravljen predavati o tržaškem problemu na Loyolski univerzi. Loyolski klub za politične vede je sprejel ponudbo g. Soića in omogočil njegovo predavanje na svojem rednem sestanku 13. novembra.

G. Soić, naj bi predaval o tržaškem problemu, iz jugoslovanskega stališča, vendar je izrazil priliko, da je govoril o socijalistični ureditvi nove Jugoslavije in o razlikah jugoslovanskega "socijalnega" in ruskega "imperialističnega" komunizma. Šele po predavanju je odgovoril na vprašanje g. Raya Zvetine, češ da so se slušatelji zbrali predvsem, da bi slišali njegovo tolmačenje tržaškega problema, in podal kratko sliko tržaškega problema kot ga sam gleda.

Zelo zanimivo pa je, kako je govornik prikazal sedanji poolžaj v Jugoslaviji. Hotel je biti zelo

objektiven in je govoril o temeljnih svoboščinah, ki jih posebno Amerikanci spoštujemo. Prikazal pa jih je tako, kot da se novi režim trudi, da te svoboščine prinese stoletja zatiranim narodom nove Jugoslavije. Na vsakogar, ki razmer v novi Jugoslaviji ne pozna, je gotovo napravil govor ugoden vtis. Kdor pa razmere le malo pozna, je lahko videl veliko sposobnost komunistične tehnike prikazovanja diktature kot najosnovnejše demokratske vladavine. Vsekakor pa je zanimivo to, česar g. Soić ni povedal. Naj zato navedemo le nekaj cvetk iz njegovega govora.

Ozka klika ruske komunistične stranke izrablja komunizem za uresničenje ruskega imperijalizma v mednarodni politiki, v notrajni politiki pa je to najhujša diktatura, ki je uničila vsako svobodo posameznika. Zato Jugoslavija ni mogla sodelovati s sovjetsko partijo. Jugoslovanski komunizem je zaščitil posameznika pred izkoriščanjem državnega aparata z uvedbo zadružnega sistema tako v poljedelstvu kot v industriji. Spore, ki bi nastali med zadržami in državo, rešuje nepristransko sodišče in tako onemogoča izkoriščanje posameznika od strani države. Nova zakonodaja štiti nadalje posameznika pred vsakim izkoriščanjem od strani države. (Nadaljevanje na 4. str.)

Dogodki v Trstu o katerih časopisi niso pisali

(Iz pisem prijateljev iz Trsta posnemamo)

Začelo se je vse umetno: fašisti — drugih tokrat na cesti res ni bilo — so napravili vse, da bi bile žrtve, ker bi edino s tem lahko malo razmajali takoimenovano ljudstvo. Zato so policijo napadli vse drugače in bolj organizirano kot lani. Mislil pa, da je že drugi dan situacija ušla iz rok ne samo rimski vladi, ki si je množičnih demonstracij želela tudi za ceno kakih, dasi ne takih žrtev, marveč tudi MSI. Geslo tistih dvesto ali tristo mladih ljudi, ki so razgrajali, ni bilo Italija ali karkoli idealnega, marveč: razbiti, požigati, ubijati zaradi golega doživljanja, na dnu česar so pa po mojem neprebavljeni existencialistični instinkti. Tudi noša je dala sklepati na to. Videl sem primere bestialnosti, ki jih človek ne more pripisati ničesar drugemu kakor podzavesti, gonu po sprostitvi in doživljanju vsega. Ko so hoteli napasti titovsko tiskarno v ulici S. Francesco, so ustavili policijski jeep in izvlekli šoferja iz njega. Lahko bi bil streljal vanje in se rešil, toda je meril v zrak. Vzdignili so roke v znak vdaje, da je pobesil puško in jih pustil blizu. Potokli so ga s kamenjem in koli ko psa. Ko se je skušal zavleči v bližnjo garažo, so mu ljudje v njej zaprli rolo, da so ga pred vrati dotokli do mrtvega. Potem ga potegnili v garažo in ga tam skoraj do golega oropali. Avto so odvedli pred Chiozzo, pobrali iz njega motor in vse, kar bi se dalo prodati, celo vijake — imeli so francoze — šele potem so ga slovesno zažgali. Zahodni žurnalisti, ki čakajo biltenov po tiskovnih uradih, razen švedov in kakega Francoza, tega seveda niso videli.

Po drugem streljanju na Piazzu Unita, kjer sem tudi jaz bežal pred kroglijami, sem videl znane ga agitaorja, ki je bil navzoč, kjer je bilo kaj 'los', kako je dal dvema kvečjemu dvanajstletnima raztrganima fantičkoma vžgalice in v bencin namočeno cunjo, odvil pokrov pri bencinskem tanku policijskega kamiona ter jima povedal, kako naj cunjo zažgeta. O troka, ki najbrže malo vesta kaj je Italija, Tito ali Winterton, sta začela prižigati cunjo, da bi jo vrgla v tank. K sreči je bil veter, da jima je ugašalo. Prav tedaj so zagnali motor v sosednjem ameriškem jeepu, da sta se ustrašila in zbežala. Drugače bi bile dve, in to nedolžni žrtvi več.

Italijani so tokrat napačno kalkulirali. Sodili so, da je dovolj, če bodo kričali, pretepali Angleže in policijo ter razbili Fronto neodvisnosti — Indipendenza —, pa bo tu spet druga londonska konferenca. Toda že prva reakcija policije, ki je bila nepotrebno ostra, bi jim bila morala vzbuditi drugačne misli. Toda so vsi, od italijanskega zastopnika De Castra, tržaškega župana Bartolija do škofa Santina izzivali naprej. Storijska s cerkvi sv. Antona je bila ta, da so se smrkvenci v njej zabarikadirali in iz nje kamenjali policijo, ki jih je šla potem metat ven. Pretepanja tam ni bilo no-

benega, kri je tekla tistim, katerim je zunaj. Toda iredentisti so hoteli, da policija 'oskruni' cerkev, zato niso marali na pozive iz nje. Škofa Santina dolže, da ni imel nobenega kanoničnega vzroka za ponovno posvetitev. Toda navzlic temu je takoj razglasil ponovno posvetitev in vabil ljudi, naj se zberejo k njej, dasi je imel zato pet dni časa. Ljudje, ki so se zbrali k ponovni posvetitvi seveda niso šli v cerkev, marveč so zunaj kamenjali policijo. Policija je streljala in padli sta prvi dve žrtvi. Proitalijanski krogi v le vso krivdo na policijo. Večina tržaškega prebivalstva obsoja za ti dve žrtvi prvega dne italijanskega zaupnika De Castra in škofa Santina, ker sta preko šovinističnih Notizie pozvala ljudi na ponovno posvetitev cerkve.

Policija je napravila preiskavo na sedežu neofašistične organizacije MSI, kjer so dobili orožje in zanimive sezname ter začeli aretirati vodilne fašiste, kakih 40. Iz zaplenjenega materijala so videli, kakšen je bil italijanski načrt za 4. november: spraviti iz Redipulje, kjer je bila proslava italijanske zmage v prvi svetovni vojni, čim več bivših bojenikov, razobesiti zastavo na občini kar so storili — izzivati s tem generala Wintertona na represalije z žrtvami, kar bo povzročilo še hujše demonstracije, polastiti se s pomočjo nekaterih južnjaških ljudi v policiji njenega sedeža, prefektore in občine, prevzeti oblast, poklicati italijanske čete v Trst, Angloameriške čete pa prisiliti, da vse skupaj zavarujejo pred Titom, za kar se zdi, da so od nekaterih Amerikancev ki so bili na odgovornih mestih, dobili tudi zagotovila. Zato so letos prvič bile demonstracije pred policijo in pred prefekturo, kar se prej nikoli ni zgodilo. Občina pa je dala prav teden dni prej razkopati vse ceste, ki vodijo da policije, da je bilo dovolj kamenja ter onemogočeno gibanje vozil. Dokaz za sporazumni načrt z Italijansko vlado so tudi takojšnja in ostra angleška opozorila italijanski vladi, ki je potem tudi storila svoje in se je vse skupaj kakor po čaru čez noč nehala.

Blagoslovljen **BOŽIČ** in srečno **NOVO LETO 1954** želi vsem prijateljem širom sveta urednik "Slovenske Države"

Mirko Geratič

2307 So. Wolcott Ave.,
CHICAGO 8, ILL.

Prav vesel **BOŽIČ** in uspehov polno **NOVO leto** želi vsem prijateljem slovenskega državnega gibanja

Podružnica SNZ

V JOLIETU, ILL.

Jugoslovanski agitator in Trst

(Nadaljevanje s 3. str.)

Tajna policija nima pravice vdirati ponoči v stanovanja državljanov in jih odpeljati neznanu kam, niti izsiljevati od obdolženec izjave kot se to dogaja v Rusiji. Vsak obdolženec ima pravico do zagovornika. Dejansko stanje lahko ugotavlja le sodišče, ne pa policijske oblasti. Kdor pozna razmere doma, temu je vsako nadaljnje tolmačenje teh izjav g. Soića odveč.

Govoril je tudi o svobodi vere. Povedal je, da jugoslovanska oblast razume pod svobodo vere: svobodo verskih obredov v cerkvi, pouka mladine v veri, ki se vrši v cerkvi, če to starši želijo in izdajanje verskih listov. Država plačuje za vzgojo novih duhovnikov, skrbi za cerkvena poslopja. Nobeden ni preganjan zato, ker hodi v cerkev. Če pogledamo malo поблиže te izjave, lahko vidimo, kako veliko potvarjanje resnice so. V vsej Jugoslaviji so dovoljeni sedaj štirje verski listi, dočim je bilo pred vojno samo v Sloveniji veliko število teh istov tako v ljubljanski kot mariborski škofiji. Nadalje ni povedal govornik, da lahko izhajajo ti listi le v omejeni nakladi po 1000 izvodov. O drugih izjavah niti nočemo pisati, ker je dovolj primerov in imen onih ljudi, ki so zgubili službe prav zato, ker so hodili v cerkev. Osnovno načelo vsake svobode vere je, da ima vsaka vera pravico, da vzdržuje sama verske šole. O tej pravici ni ne duha ne sluha v Jugoslaviji, ne samo to, temveč državna šola ni le nezainteresirana na verskem pouku, temveč se poučuje v vseh šolah in to od osnovne do univerze komunistična doktrina z z marksističnim filozofskim nazorom in se prikazuje vera kot strup za ljudi in se smešijo verski obredi kot vera sama. Zato lahko mirno rečemo, da je današnja jugoslovanska šola verska šola komunizma.

G. Soić je govoril tudi o novem volilnem zakonu, ki je vpeljal tajno glasovanje, zopet eno do-

brino vsake demokracije. Ni pa povedal, kako ljudje izbirajo kandidate. Dokler je le ena državna stranka, tako dolgo ne pomeni tajno glasovanje še svobodnih volitev. Šele kadar je dovoljenih več strank in imajo te možnost svobodne propagande, šele takrat lahko govorimo o svobodnih volitvah.

Na vprašanje o obsodbi kardinala Stepinca je prikazal kot edino skrb današnjega jugoslovanskega režima v tem, da čuva, da ne pride do obračunavanja med katoliškim zapadom države in pravoslavnim vzhodom države. Borba med njima traja že stoletja. Dolžnost današnje vlade je, da pride do pomirjenja na obeh straneh.

Končno je omenil vprašanje Trsta. Pokazal je zgodovinsko ozadje tržaškega problema, nato pa je podal znani dve jugoslovanski stališči. Ker služi mesto svodemu zaledju, naj bi postalo internacionalno, če pa talija tega ne mara sprejeti, mi priznavamo, da je v Trstu talijanska večina, potem pa naj dobi Italija Trst, vse ostalo slovensko zaledje pa naj se v obeh primerih priključi k Jugoslaviji.

Omeniti moramo, da so slušatelji poslušali z veliko rezervo predavatelja in sprejeli zelo kritično njegova izvajanja, čeprav niso poznali razmer v Jugoslaviji. Gotovo pa je, da je napravil govor g. Soića prav malo oslugo tržaškemu problemu, čeprav ga je prikazal zelo objektivno, to pa zato, ker ga je vsak imel le za poklicnega agitatorja jugoslovanskega komunizma radi njegovega govora, ne pa za objektivnega zagovornika tržaškega problema.

Na koncu naj še omenimo, da je sprejel Klub za politične vede na Loyoli z večino kot edino pravilno rešitev tržaškega problema v današnji situaciji ohranitev STO kot celote, kot je to bilo sklenjeno na mirovni konferenci z Italijo.

B. L.

V DVAJSETIH LETIH SE NE USTVARI

DRŽAVLJANSKA ZAVEST

Švica je idealno uredila razmerje med tremi različnimi narodi, ki živijo na ozemlju države. Resnično, danes se brez razlike vsi švicarji čutijo švicarji in ne Nemci, Francozi ali pa Italijani. Zavest skupnosti je plod dolgotrajne skupne usode, ki je istočasno tudi najvažnejša pri stvarjanju narodne zavesti.

Francoski pisatelj Robert Brasillach je zapisal v svojih političnih spominih o Česko-Slovaški naslednje: Potrebno bi bilo napraviti iz Českoslovaške nekakšno švico in spoštovati v njej vse posamezne narodnosti ter pokrajine. Žal, je zapisal dalje, potrebno je bilo sedemsto let za stvaritev Švice, Česko-Slovaška pa nima več kot dobrih dvajset let.

Brez dvoma bi bil lahko dodal poleg imena Českoslovaške tudi Jugoslavijo. In še več, švica se je ostvarjala v času, ko je bila narodna zavest manj razvita, ko so se razdelile posamezne pokrajine druga od druge po volji mogotcev, ki so zase iskali le zemljo; ljudje, ki so na njej živeli jim niso bili mar, še manj pa kako so govorili, ali kakšne narodnosti so bili. Začetek Jugoslavije in Češke pa pade v dobo, ko so bile narodnosti tudi v Srednji in Vzhodni Evropi že dokončno razvite in dograjene in najbrže niti 700 let ne bo zadosti, da bi posamezni narodi, ki sestavljajo danes Jugoslavijo ali pa Českoslovaško čutili, da so isto z nekaterimi svojimi sosedi, z drugimi pa da niso.

Ni mogoče misliti, da bi se posamezni narodi čutili samo Evropi, če bi kdaj prišlo do Združenih evropskih držav, česar se vsi veselimo in kar bi zlasti Slovencem veliko pomenilo, če bi vstopili v evropsko politično skupnost kot Slovenci in ne kot Jugoslovani, in da bi izgubili svojo zavest. Francozi ali Nemci ali kak drug narod, ki bo član te evropske politične in gospodarske zveze. Veliko problemov bi bilo brez težav rešenih, ko bi ta občutek narodne zavesti in narodnega ponosa ne bil tako močan. Toda, če ga vsi čutijo in vsi gojijo, ne bi bilo pravično, ko bi bili Slovenci v tem pogledu izjema.

J. Železnik

Vesel Božič in srečno Novo leto

želi Slovencem

dr. LUDVIK LESKOVAR,

ravnatelj slovenske radijske ure v Chicagu, Ill.

820 North Wabash Avenue.

Telefon:

MI-chigan 2-2442

DE-laware 7-8515

VESEL BOŽIČ

in mnogo uspehov v **NOVEM LETU 1954**

želijo

člani SNZ

v Milwaukee, Wis.

Vesel **BOŽIČ** in zadovoljno **NOVO LETO 1954** želi vsem članom Slovenske Narodne Zveze v Chicagu

odbor Slov. Narodne Zveze za Chicago

MIRO KREK, predsednik,
TONE ARKO, tajnik

Zarota molka in potvarjanja

Kdor koli pozna taktiko komunizma, se ne bo čudil, če mu toliko ljudi nasede. Nasedejo ne samo nevedni in naivni ljudje, nasedli so in še danes nasedajo celo visoko inteligentni ljudje, da celo dobri katoličani.

Z zanimanjem prebiramo poročila iz domovine, ki jih pišejo ljudje, ki so letos potovali po Sloveniji. Različna so po mnenju in sodbe. Takoj, na prvi pogled je presoditi, kdo jih piše. Eni hočejo prikazati, da v Titovi republiki ni verskega preganjanja, pri tem se sklicujejo na polne cerkve; drugi zopet hočejo sedanje razmere v domovini na kak način opravičiti in pristavljajo. "da ne smemo vsega prehudo soditi".

Ustavili se bomo samo pri dveh, treh primerih.

Z skupino izletnikov, ki so letos obiskali Slovenijo pod sponzorstvom Slovenske ženske zveze, je bila tudi bivša gl. tajnica S.Ž. Z. Mrs. Josephina Erjavec iz Joliet. Ta je v "Joliet Herald" napisala poročilo, v katerem trdi, "da ni nikjer opazila znakov o preganjanju vere in cerkve. Cerkev so povsod polne."

Glavna tajnica Mrs. Albina Novakova, pa poroča v "Zarji" od septembra t.l. tako-le: "videli smo dosti, slišali tudi dosti, in to od vseh mogočih strani; vsak izmed nas je bil prepričan, da je bila zadnja vojska peklena... Zato bo vzelo še več nadaljnih let, preden bo med ljudstvom tisto notranje čustvo, ki nas dviga k zadovoljnosti. Da bi pa kdaj bila na svetu dosežena splošna zadovoljnost med zemljani, tisto pa mi ne bomo dočakali. Saj tudi v Ameriki ni tega, čeprav v stari domovini mislijo, da ima tukaj vsak posameznik vse, kar si požel... Mi smo tukaj že dolgo let, dobro vemo, da smo tudi tukaj prestali velike krize in pomanjkanje. Spominjamo se dobro svojih težkih preizkušenj tudi v "bogati" Ameriki in obenem pa vemo, da nad nami niso frčale bombe s svojimi smrtonosnimi posledicami. Nam se ni bilo treba skrivati po gozdovih in bežati od vsega svojega imetja ne vedo, ali se še kedaj živ povrnem? Takih žrtev je bilo v domovini na tisoče in tisoče! Zato bi bilo krivično od nas, ki nismo trpeli v ognju vojske, da bi sedaj kritizirali tamošnje razmere" (podčrtal urednik).

Ali se gornje ne sliši, kakor opravičevanje vsega, kar danes tlači in žuli do mozga izsesani slovenski narod?

Stavljamo javno vprašanje. Ali vesta Mrs. Erjavec in Mrs. Novak, kdo je glavni krivec vsega tega gorja? Kdo je kriv, da je bilo toliko tisoč smrtnih žrtev, da so morali tisoči in tisoči bežati ne vedo, ali se bodo še kedaj živi vrnili? Če tega ne vesta, potem sta bili zastoj v Sloveniji! Potem nista dognali, da je glavni krivec vsega gorja komunizem, tisti komunizem, katerega zastopnik je tudi Tone Seliškar, predsednik Izseljeniške Matice, ki je pomagal tako slavnostno sprejemati "romarice" iz Amerike in tako spretno organizirati potovanja, da so videle samo to, kar so jim hoteli komunisti pokazati.

Ali vesta Mrs. Erjavec in Mrs.

Novak, da Slovence ne mori samo pomanjkanje, ampak še hujše zlo — pomanjkanje svobode govora, veroizpovedi, zborovanj in združevanja? Da, to zlo, je še hujše od prvega! Prvem lahko debno odpomoremo s paketi iz Amerike, a svobode jim v paketih poslati ne moremo. Mrs. Erjavec je videla "polne cerkve". Vprašamo pa, ali se je kaj pozanimala za silovit pritisk na javne uslužbenke, katerega izvaja z vso brutalnostjo komunistična Partija? Ali vesta obe čislani potnici in z njima še mnoge druge, da je javnim uradnikom (učiteljem, orožnikom, železničarjem itd. itd.) prepovedano hoditi v cerkev? Prepovedano se cerkveno poročati, dati otroke k krstu, k birmi, jih pošiljati k verouku? Ali sta videli porušene kapelice in križe ob poti v Toplice na Dol., ki so bile porušene sept. 1952 ob priliki Titovega govora v Toplicah? Komunisti so jih porušili zato, da bi Titu dokazali, da "ljudstvo več ne mara praznovanja". Ali je vama znano, da so morale imeti lansko leto, na Božič, naš najlepši in najljubši praznik, vse šole pouk, tudi tiste, kjer v četrtletni pouka? Ali vesta, da so morali stariši, ki so poslali na lanski Božič otroka v cerkev mesto v šolo, plačati 2000 Din kazni? Ali vesta za slučaj, ki se je zgodil na neki šoli v črnomeljskem okraju, kjer je šola dobila od Rdečega križa 15 dežnikov, ki bi se naj razdelili med vojne sirote, pa je bila dostavljena izrecna opomba: "Dežnikov ne smejo dobiti tisti, ki hodijo k verouku?"

No, radi verjamemo, da vsega tega "ne vesta", sicer ne bi ena trdila, da "vlada poplna verska svoboda", druga pa opravičevala, "da je krivično od nas, če bi kritizirali tamošnje razmere. Lahko bi našli sto in sto primerov "verske svobode", katere "nismo upravičeni kritizirati. Pri njih zarota molka, pri drugih zarota potvarjanja! Slovenski narod si bo dobro zapomnil vse, ki ob njegovem trpljenju molče in nočejo govoriti, kakor se svobodnemu človeku spodobi!

GA. ROOSEVELT IN DR. ŽEBOT POLEMIZIRATA O TITU

The Pittsburgh Press, dnevnik Scrips-Howardove časopisne grupe, je v dneh 12. 18. in 28. avgusta ter 2. septembra priobčil izmenjavno pogledov in argumentov med Go. Roosevelt in dr. Žebotom o razmerah v Titovi Jugosla-

Pisarna: EM 3-9802

Doma: KI 2-762

Vesele Božične praznike in uspehov polno Novo leto 1954 želi vsem zavarovancem, prijateljem in znancem zavarovalni zastopnik

Vladimir MAUKO

TORONTO, 280 Spadina Rd., CANADA

Vse vrste zavarovanj: življenjsko, zdravniško, avto, požar, itd. Kličite, ali pišite na gornji naslov!

"Spontane" demonstracije

Tednik U.S. News & World Report poroča v številki 20. novembra t.l. med brzojavnimi vestmi iz svetovnih prestolic naslednje: "Takole nastajajo v Rimu nemiri pod geslom "Hočemo Trst":

Srednješolcem dajo prosto, kadar je čas za nemire.

Učitelji, ki simpatizirajo s to idejo, sporoče, kje se je treba zbirati. Agitatorji-veterani, komunistični in fašistični, pridejo na pozornico, da razburkajo študente, vodijo nemire in jih vzdržujejo.

Komunistični agitatorji so zlasti sposobni za povzročitev rdeče vročih nemirov, ne da bi bili sami prizadeti. Med zadnjimi nemiri v Rimu so znani komunisti stali za maso študentov in metali kamenje preko glav kričečih študentov na policijo. Policija je seveda navalila na zmedene študente in tolkla po glavah na desno in levo. Toda komunistov se nihče ni dotaknil. Ščitila jih je množica študentov.

Vlada predsednika Pella da razgrajčem dovolj časa, da povzroče senzacionalne novice v Washingtonu in Londonu, predno izvedejo policaji svoje pendreke in plin za solzenje.

Italijanska vlada uradno obžaluje prelivanje krvi.

Kljub temu je predsednik Pella javno izrazil simpatije z razgrajči.

Treba je razumeti, da se nemiri rodje italijanske zunanje politike in da pričakujejo, da bodo služili koristnemu namenu.

Italijanski nemiri služijo na eni strani kot učinkovit odgovor nemirum v Jugoslaviji, pa tudi grožnjam maršala Tita. Nemiri naj dokažejo tudi Združenim državam ter Angliji, kako važen je Trst za preprostega Italijana. Taka vsaj je zamisel.

Upajo, da bodo nemiri preplašili zaveznike vsaj v toliki meri kot so jih Titovi. Potem bodo morda Zavezniki takoj izročili tržaško cono A Italiji.

V Rimu so prepričani, da bodo ostali nemiri kontrolirani. Če bi se jim iztrgali iz rok, bi bili komunisti edini, ki bi pridobili.

viji... THE PRESS je ta polemični duet opremil s slikami in karikaturnami.

V zaključnem članku polemike je dr. Žebot med drugim napisal to-le:

"Gospa Roosevelt priznava, da ni nikdar bila k kateri koli deželi Jugoslavije predno jih je Tito podjarmil svoji komunistični diktaturi; da ona niti ne govori niti

ne razume nobenega izmed jezikov, ki jih govore ljudstva pojedinih republik Jugoslavije; in, končno, da so jo na njenih ogledih dežele spremljali nekateri predstavniki vlade'.

"Toda Ga. Roosevelt še vedno vztraja, da je na svojem potu videla resnično zadrugo, da zadruga obstojajo v Titovi Jugoslaviji. . .

"Toda dejstva govore protinjej. . ." (V naslednjem dr. Žebot navaja uradne dokumente in izjave, ki pričajo o komunističnem namenu titovske kmetijske politike.)

"Zdi se, da ga. Roosevelt ponavlja v zvezi s Titom isto osnovno napako, ki so jo zagrešili mnogi tekom zadnje svetovne vojne v pogledu na Sovjetsko zvezo. Začasno popuščanje v zunanji politiki, narekovano po zahtevah globalne strategije, se zmotno razlaga kot znak bistvenih sprememb v notranjem razvoju totalitarnega režima, ki uživa ameriško podporo."

Po zaključku te polemike z dr. Žebotom ga. Roosevelt ni več javno razpravljala o Titovi Jugoslaviji.

Naročnikom Slovenske Države!

Mesečnik "SLOVENSKA DRŽAVA" gre že v četrto leto obstoja. Zvesto je stala na braniku slovenskih narodnih svetinj, dvigala slovenski narodni ponos in odločno zagovarjala naravno pravico Slovencev — SVOBODNA NARODNA DRŽAVA SLOVENIJA!

To nalogo bo zvesto vršila tudi v novem letu 1954.

V novem letu bomo skušali list še zboljšati. Da bomo kosej nalogi, moramo nekoliko ZVIŠATI NAROČNINO. Od 1. januarja 1954 STANE "SLOVENSKA DRŽAVA" LETNO — \$3.00 ZA AMERIKO IN KANADO. Za druge države je cena označena na drugi strani lista.

Prepričani smo, da nam naši dosežani naročniki tega skromnega poviška ne bodo zamerili, saj je tako malenkosten v primeri z velikim ciljem, ki ga zastopa in se zanj bori naš list.

VSE NAROČNIKE LEPO PROSIMO, DA PORAVNAJO NAROČNINO \$3.00 ČIMPREJE MOGOČE. Obenem prosimo vse prijatelje našega gibanja, DA NAM PRIDOBEO MNOGO NOVIH NAROČNIKOV. Ne sme biti zavednega Slovenca na svetu, ki ni bil naročnik "Slovenske Države". Čim več bo naročnikov, ki bodo naročnino redno plačevali, tem večji bo list in tem več bo lahko storil za našo idejo!

Imejte pred očmi: "SLOVENSKA DRŽAVA" je bila in je še — PIONIR SLOVENSKE DRŽAVNE IDEJE!

Prav lepe pozdrave pošilja vsem naročnikom, sodelavcem, prijateljem in čitateljem ter želi vesel Božič in uspehov polno novo leto 1954.

Konzorcij Slovenske Države

2307 S. Wolcott Avenue,

Chicago 8, Ill.

MERRY CHRISTMAS

and a

HAPPY NEW YEAR

to all our friends

from

ST. Paul Federal Savings & Loan Association

6720 West North Avenue

CHICAGO 35

NA 2-5000

Prijatelji slovenske državne misli v Kanadi

želijo vesel BOŽIČ in uspehov polno NOVO

LETO 1954 vsem somišljenikom in prijate-

ljem širom sveta.

Slovenska Narodna Zveza za Kanado.

IZ KANADE

Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka v Torontu je priredila 14. novembra dobro uspeli ples v madžarski cerkveni dvorani. Dobiček bo porabljen za kritje stroškov, ki so bili zvezani z ustanovitvijo zadruge. Z novembrom je prevzel blagajniške posle zadruge g. Janeza Senica. Hranilnica je organizirala tudi "potujočo" pisarno, ki bo poslovala vsako nedeljo po slovenski maši v avtu g. Trčka pred cerkvijo.

Grda mistifikacija. Nekdo, čigar imena nismo mogli doznati, je uredništvo SD grdo potegnil s sporočilom o poroki gđc. Štefke Štukelj z g. Ing. Opara ter o Maukovich dvojčkih. Taka potegavšina je obsodbe vredna in dopisnik, ki se je skrnil pod tuje ime, zasluži vso obsodbo! Uredništvu je žal, da je nasledilo in upa, da prizadeti ne bodo preveč užaljeni. Za poročilo o g. Mauku smo bili trdno uverjeni, da se to poročilo nanaša na katerega drugega Mauka, ne pa na našega sodelavca g. Vladimira Mauka!

Ob obletnici smrti

dr. A. Korošca

14. dec. poteče 12 let, kar je nepričakovano umrl v Beogradu, l. 1940 veliki sin Prlekije, nesporni voditelj Slovencev, dr. Anton Korošec.

Umrl je v dobi, ko bi ga Slovenci najbolj potrebovali. Veliki voditelj Slovencev je v duhu predvideval za Slovence težke čase, ko narod ne bo imel svojega voditelja. Videl je nevarnosti, katere Slovincem pretijo: komunizem, framasonstvo in nemška nevarnost iz severa. Vendar je bil optimist glede bodočnosti Slovencev. V Spominskem zborniku Slovenije je zapisal: "Pot Slovencev se šele začne; ne v zaton marveč v življenje z vero v Boga in samega sebe".

Dr. Korošec je bil poštenjak, kakršnih je med politikmi malo. Za svoje zvesto in nesebično delo za skupno jugoslovansko državo je bil nagrajen z večletno internacijo. Dr. Korošec je bil izmed vseh politikov največkrat razočaran. Videl je, kako "bratje" na jugu ne marajo razumeti ne Slovencev in ne Hrvatov, kako raste iz dneva v dan velesrbski šovinizem, ki nujno koplje grob državi.

Dal je duška temu svojemu razočaranju leta 1936 ob priliki obiska pri nadškofu dr. Jegliču v Stični. Na vprašanje, kaj si on najbolj želi je dejal: "Želim si še ene svetovne vojne, toda ne vojne kot take, ampak prilike, da bi lahko za svoj narod kako drugače ukrenil." — Slutil je razpad države ob bodoči vojni in takrat je hotel najti za Slovence priliko,

Virginia 7-7777 CRawford 7-4037

Xmas Greetings

Fidelity Electric Co.

Contracting Electrical Engineers

FRANK SCHONTA
2049 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Kulturni drobiž

Ave Maria Koledar za leto 1954 je izšel. Zunanost in notranost privlačujeta. Koledarski del je letos nekaj posebnega. Poleg običajnih pestrih in poučnih člankov ter pesmi, krasijo koledar še lepe slike. Vsak Slovenec bi ga moral imeti! Naroča se: Ave Maria Koledar, Box 608, Lemont, Ill.

Akademik št. 3 prekaša p vsebini vse prejšnje. Izdajatelj go. Edi Gobec je vložil vanj veliko mero sposobnosti in idealizma. Naslovno stran krasi slika služabnika božjega, škofa Antona Martina Slomška.

Naša gospodarska osamosvojitve je naslov drobnih knjižic, ki na 47 straneh prinaša bogato gradivo, katerega so prispevali odlični javni delavci v okvirju Družabne pravde. Knjižica obsega predavanja drugega socialnega dneva slovenskih izseljencev v Buenos Airesu, letos v poletju. Naslovi predavanj so: Gospodarska osamosvojitve — naša najbolj nujna gospodarska in socialna naloga; kakšne so bile možnosti gospodarske osamosvojitve v domovini pred komunizmom; pogoji gospodarske osamosvojitve za delovne sloje v svobodnem svetu; delo — podlaga naše gospodarske osamosvojitve. Tvarni in psihološki pogoji dela posebej v Argentini; potreba, možnost in način gospodarske osamosvojitve; kaj je povedati izobraženstvu ob akciji za gospodarsko osamosvojitve; resolucija II. socialnega dne o ustanovitvi gospodarskega sveta. — Brošura se naroča pri Družabna pravda — uprava — Granaderos 61, Buenos Aires, Argentina.

Slovenska Beseda — kulturna revija, ki izhaja v Buenos Airesu, št. 7-8 je vsa posvečena naši sonci Goriški, Trstu in obnavlja spomine na dneve trpljenja, katero jim je naklonil laški fašizem od leta 1920 dalje. V tej številki sodeluje skoraj sami priznani primorski javni delavci.

Iz zaslužnjene Slovenije

Kot vedno so bile tudi letošnje volitve v L.R. Sloveniji neprimerne bolj važne, kot so bile vsake poprejšnje. Zato so bile tudi volilne priprave zelo pomembne in volilni shodi izredno številni. To je zelo važno, ker na volilne shode pridejo nekateri, ki sicer ne marajo, ker jim pač "čas ne do da jim pribori popolno državno samostojnost. Tega ni dočkal. Legel je v grob in sedaj čaka nas Slovence v svobodnem svetu ta naloga: Priboriti Slovincem svobodo v lastni državi!

Zadovoljne božične praznike ter uspehov polno Novo leto vsem prijateljem, znancem in odjemalcem želi

družina MEDEN

1804 W. Cermak Road
CHICAGO 8, ILL.

pušča", na razne sestanke. To dejstvo je letos dalo priliko pripovedovati prisotnim, da Slovenci ne smemo biti egoisti in da moramo pri naših davkih imeti vedno pred očmi, da so bratske republike naše pomoči potrebne in da jo od nas pričakujejo. To dolžnost, učiti "jugoslovanstva" Slovence, ki ga očitno ne poznajo, so še posebej čutili vsi govorniki na nekem volilnem shodu v Mariboru. Toda ta pojav pomanjkanja "skupne jugoslovanske zavesti" je splošen pojav med vsemi Slovenci, zato je tudi ljubljanska radijska postaja večkrat ponovila vsa "navodila" govornikov na mariborskem volilnem shodu.

Na drugem volilnem shodu v Trbovljah je predsednik izvršnega sveta LRS. Miha Marinko moral opravičiti jugoslovansko nezanimanje za mesto Trst, saj Jugoslavija hoče le to, kar je etnično resnično slovenskega. Podobno opravičilo je podal Leskovšek na svojem volilnem shodu v Celju, čisto na kratko seveda; na dolgo pa je govoril in ponazarjal s številskimi napredki jugoslovanskega gospodarskega razvoja v bratskih republikah Bosne, Makedonije in Srbije — zelo važno za volilni shod na Slovenskem?! — in mimogrede tudi pristavil, da se v bodoče ne bo več dopustil nezaslišanih škandal, da bi "vdova domobranskega podpolkovnika dobivala pokojnino".

Volitve so bile tudi v jugoslovanski armadi. Na dan volitev 16. nov. so vojaki že v dopoldanskih urah volili polnostevilno (100%). Izvoljen je pa bil. — Tito.

Tito v Sloveniji ni popularen: Eden "zahodnih" časnikarjev, ki je pred kratkim obiskal Slovenijo in tudi druge republike Jugoslavije, je izjavil, da je ugotovil zlasti med dijaštvom, da Tito ne uživa popularnosti v Sloveniji. Nasprotno pa je Tito zelo popularen v Srbiji in da uživa precejšen ugled tudi na Hrvaškem.

Dr. Karlu Gruber, bivši avstrijski zunanji minister je ob odstopu izjavil, da je Rusija leta 1947. dala Avstriji na izbiro med "denarnimi žrtvami ter ozemeljskimi žrtvami". Ker je šlo za Slovensko Koroško, je Avstrija izbrala denarne žrtve; Rusija pa je zato umaknila svojo podporo Jugoslaviji, ki je takrat še zahtevala zase našo Koroško.

Tako se delajo volitve. Ta zgodba se je resnično zgodila v nekem kraju v metliškem okraju. Bile

Vse najboljše za Božič in za Novo leto 1954 želi

JOE GOMILAR

trgovina z mesom in živili
1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

so volitve. "Demokratske" seveda, saj je bila poleg liste "z enim samim konjem" dovoljena še takozvana "črna" skrinjica. Tri sestre, stare so že bile in protikomunistično usmerjene, so se dogovorile, da bodo vse tri vrgle kroglice v "ta črno". Tako se je tudi zgodilo. Zvečer, ko je bila "dirka" z "enim samim konjem" končana, so odprli skrinjice. In glej, vruga, v "ta črni" je bilo toliko kroglic, da je zastopniku "oblasti" kar sapo zaprlo. Ni si delal dosti skrbi. Enostavno je presipal kroglice iz "ta črne" v ono z "enim samim konjem". Le dve kroglici je pustil v "ta črni", da ne bi mogel nihče reči, da niso bile volitve svobodne. Po volilnem izidu se je vršil v hiši omenjenih treh sester buren prizor. Druga drugi so očitali izdajstvo. Prva je vpila proti drugi: "Ti si volila s komunisti", druga je trdila da ne in isto očitala tretji sestri. Burna debata je bila pozno v noč in še nekaj tednov so druga drugo sumničile o izdajstvu... Za ta dogodek imamo zanesljivo pričlo!

Chicago in okolica

Poroka. V soboto 28. novembra sta se poročila v cerkvi sv. Štefana v Chicagu g. Ferdinand Marčič in gđc. Rezika Vlašič. Novoporočencema mnogo srečnih in lepih dni!

Dobro se uveljavlja. Tone Arko, dijak na De La Salle High School je dne 14. novembra imel predavanje pred večjim forumom o komunizmu v Sloveniji. Predavanje se je vršilo v okvirju čičaških meddruštvenih organizacij KA (CISCA). Predavanje je med navzočimi globoko odjeknilo. Glasilo organizacij KA v Chicagu, CISCA je prineslo na prvi strani sliko predavatelja Toneta Arka v trenutku, ko mu zastopniki organizacij čestitajo k uspelem predavanju. Tone Arko je tajnik SNZ za Chicigo.

Pevski koncert. V nedeljo 29. oktobra je priredil cerkveni pevski zbor fare sv. Štefana svoj letni pevski koncert pod vodstvom organista Frank Zupana. Po ameriški in slovenski narodni himni je bilo podanih 7 pesmi: Nazaj v planinski raj, Ali ni ta zemlja krasna, Izgubljeni cvet in v gorensko oziram se skalnato stran. Moški zbor je zapel Oj Triglav moj dom in Pred mojo kajžo. Pesmi so bile dosti dobro podane, navdušila je pa zlasti narodna Izgubljeni cvet. Nastopil je tudi pevski zbor Slov. ženske Zveze v Chicagu in dekliški zbor. Ob koncu so vsi navzoči zapeli, da je odmevalo po dvorani: Snoč pa dav' je slanica pala. Žal, udeležba ni bila taka, kot bi jo z ozirom na slovenski kulturni nastop pričakovali. Upamo, da bomo naše

pevce in pevke še slišali.

Žaloso sporočilo iz domovine. G. Ludvik Jelenc, blagajnik SNZ za Chicigo je dobil iz domovine žalostno sporočilo, da mu je dne 15. nov. v Selcih nad škofjo Loko umrla njegova mati, ga. Rozalija Jelenc v starosti 66. let. Naše iskreno sožalje!

Strahopetnost... V šoli za angleščino je bilo. Učiteljica se je dotaknila tudi Trsta in bila mnenja, da pripada Trst Italiji. Eden izmed Slovencev je podregal starejšega gospoda, ki angleščino že dobro obvlada, naj učiteljici in ostalim pojasni slovensko stališče. Naprošeni pa je tiho dejal: "Ne, ne smemo, v šoli imamo tudi Italijana" ... in je molčal! Ali ni to zajčja korajzja? Resnici na ljubo je treba še povedati, da je pozneje tisti Italijan, novi priseljenc, v privatnem razgovoru sam priznal, da Trst ne pripada Italiji, ampak — Slovincem ... in vsej Srednji Evropi ...

Ligino Miklavževanje v farni dvorani sv. Štefana je tudi letos privabilo dokaj slovenskega občinstva. Vendar je bila udeležba znatno manjša kot lani. Kje je vzrok? Angeljski zbor, kakor tudi zbor peklenskih sta bila dobro uvežbana, le pri prihodu sv. Miklavža ni bilo potrebne enotnosti. Dobra sta bila sv. Peter (Mašič) in čevljar Krispin (Stanovnik). Lani je bil Peter nekoliko boljši kot letos. Odlična sta bila hudička Kosmatin in Škratulin (Fišinger in Košak). Krojač Gerard (g. Zupan) glasovno ni

(Nadaljevanje na 7. str.)

Vesele in zadovoljne Božične praznike ter uspehov polno novo leto 1954 vošči vsem Slovincem v Ameriki

**STATE
KINZIE
GRILL**

John & Gizela Hozian

401 N. State Street
CHICAGO, ILL.

EXPRESS MEDICAL SERVICE

Vse vrste zdravil — po zračni pošti — v času do 10 dni za vse evropske države.

RIMIFON, 500 tablet.....\$9.50
STREPTOMYCIN, 1 gram.....\$0.55

Naše cene so brezkonkurenčne za vsa zdravila.

ALEX MOROV

140 Sackville St., Phone: EM 8-5617
TORONTO, ONT., CANADA

Lz Chicaga in okolice

(Nadaljevanje s 6. str.)

odgovarjal, malo kdo ga je razumel. Miklavž je bil letos g. Jože Bernik. Morda bi se dalo prihodnje leto z večjo reklamo in osebno razprodajo vstopnic doseči večjo udeležbo.

Ukrajinci priredili predavanje o Sloveniji in Trstu. V nedeljo 22. novembra so Ukrajinci v Chicagu povabili predsednika SNZ v Ameriki Bogdana Novaka, da je predaval o Sloveniji in o tržaškem vprašanju.

Za ohranitev STO-ja. Ukrajinci v Chicagu su podprli zahtevo SNZ v Ameriki po ohranitvi STO-ja in so poslali predsedniku Eisenhowerju pismo, v katerem so naglasili, da se jim zdi pravično in potrebno v taktiki proti komunizmu, da se vpostavi STO kot je bilo zamišljeno v mirovni pogodbi z Italijo. Slično pismo je poslal tudi dr. Procyk v imenu New Yorkske ukrajinske organizacije predsedniku Eisenhowerju.

To in ono

Evropsko prometno središče. Predstavniki 17 evropskih držav so 17. oktobra t.l. ustanovili v Bruxellesu, Belgiji mednarodni urad za promet, ki bo imel izvršne pravice na področju cestnega, železniškega ter rečenega prometa. Organizacija se imenuje Evropska konferenca prometnih ministrov. Kot vzorec je služila ameriška organizacija meddržavnega prometa ZDA. Vlade vseh 17 članic z izemo Španije so članice Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje, ki bo tudi nosila stroške te nove organizacije. Sedež bo v Parizu, prvi predsednik je belgijski prometni minister Paul W. Segers. Jugoslavija je bila na konferenco povabljena, pa se je ni udeležila. ZDA in Canada se na željo lahko pridružita kot izredni članici (associate members).

Protisovjetski begunci so izgubili ameriško denarno pomoč. Zasebna ameriška organizacija The American Committee for Liberation from Bolshevism, Inc., ki jo

vodi bivši mornariški ataše v Moskvi, upokojeni podadmiral Leslie C. Stevens, je ustavila vso podporo begunskim skupinam iz Sovjetske Zveze, ker se zaradi notranjih razlik niso mogli zediniti na enotno fronto proti Sovjetom. Predvsem gre za nasprotje med Velerusi, ki hočejo ohraniti sedanji sovjetski imperij s središčem v Moskvi, ter med zastopniki neruskih narodnosti, ki stremijo po lastnih državah. Vendar ustavevte podpora tem organizacijam ne pomeni prenehanje delovanja protikomunistične radijske postaje v Muenchenu — Radio Liberation — ki oddaja v ruščini.

Najboljša obramba pred komunizmom. Bivši delovni minister ZDA Martin P. Durkin je izjavil na zborovanju Kolumbovih vitezev v St. Paulu, Minn., med drugim: "Nobenemu svobodnemu narodu se ni treba bati komunizma, če je pripravljen izpeljati krščanska načela družbene pravičnosti, kakor jih je opredelila Rerum novarum... Rerum novarum vsebuje odgovore na naše družbene težave še danes tako živo, kot bi bila pisana 1. 1891."

Zapadna politika do Jugoslavije. Kanadski katoliški tednik The Ensign piše v uvodniku 5. septembra t.l. med drugim: "Zagovorniki demokracije kot so Adlai Stevenson in Eleanor Roosevelt, Clement Attlee in drugi, gledajo v Jugoslaviji v komunistu Titu koristno politično jamstvo — svoje lastne narodne varnosti. Ne dvigajo glasu nevolje in neodobravanja zaradi njegovga nasilnega komunističnega zatiranja, ki naj bi ga vzbudilo njegovo nečloveško postopanje s prebivalci Jugoslavije. Toda dočakali bodo dan, ko se bodo ljudje otreli svojega brezbožnega tirana. Takrat se bodo ljudje spominjali z manj kot simpatijo finančne in druge pomoči, ki so jo dajali vodje Zapada, da so utrdili njih trpljenje."

Vera v Združeno Evropo. 75 letni podpredsednik Francoske vlade Paul Reynaud je pred nedavnim izjavil v nekem razgovoru s časnikarjem Robertom Kleimanom, da bo prišlo do politične organizacije Združene Evrope. Za gospodarski dvig Evrope je potrebno zgraditi enotno gospodarsko tržišče.

Protestnega zborovanja Poljakov proti zatiranju svobode ter verskemu preganjanju na Poljskem v Torontu 8. novembra sta se udeležila oba kanadske kardinala, torontski kardinal McGuigan ter montrealski Leger.

Zamolčevanje knjige — nova taktika filokomunistov. V ZDA so odkrili, da nekateri komunisti naklonjeni prodajalci v knjigarnah po ZDA zatrjujejo, da nimajo na zalogi knjig, ki razkrivajo delovanje komunizma, če jih kdo zahteva. V enem primeru so ugotovili, da so bili vsi izvodi neke protikomunistične knjige skriti v stenski omari, da ne bi prišle na trg.

Duhovniki-delavci smejo delovati še naprej. Pred 10 leti so tvegali v Franciji poseben poskus, kako premostiti prepad med vero in delavskim razredom. Nekateri duhovniki so dobili dovoljenje, da se na zunaj prevzeli usodo delavcev in tako skušali prinesli evangelij sicer nedostopnim kro-

Slovenska hranilnica in posoj. v Torontu

V nedeljo, 14. junija 1953 smo se Slovenci v Torontu pridružili sedem in pol milijonom ljudi na severnoameriškom kontinentu, ki so se gospodarsko povezali v t.zv. kreditne zveze — Credit Unions.

Priprave za ustanovitev slovenske kreditne zveze, ki smo jo zaradi domačnosti poimenovali kar za hranilnico in posojilnico, saj tudi tukajšnje kreditne zveze delujejo po načelih naših rajfaiznovk, so vodili člani Slovenske narodne zveze. Opravili so vse potrebne formalnosti ter dobili ustanovno listino 22. maja od ontarijskega poljedelskega ministra. Pripravljalni odbor, ki se ga ustanovni člani izvolili, je pripravil nato občni zbor, ki je izvolil prvo vodstvo nove slovenske ustanove gospodarske samopomoči.

Ravnateljstvo: dr. R. Čuješ, 61 McFarland Ave., predsednik.

g. Viktor Trček, 228 Sourauren Ave., podpredsednik,

g. Lojze Koželj, 9 Badgerow Str., tajnik,

g. Lojze Košir, 362 Wellesley Str., ravnatelj,

g. Rudi Kus, 128 Nairn Ave., ravnatelj.

Kreditni odbor: dr. Avgustin Kuk, 361 Davenport Ave.,

g. Tone Ferkulj, 107 Homewood, gđc. Božena Pestotnik, 191 Cottingham Ave.,

Nadzorni odbor: g. dr. Ljudmila M. M. Dolar — Mantuani, 1944 Dufferin Str.,

KONCERT BOŽIČNIH PESMI NARODOV, POD ŽELEZNO ZAVESO

bo v nedeljo 10. januarja 1954 v Lane Technical High School — Belmont-Hestern Ave.

Na koncertu nastopi tudi Slovenski cerkveni pevski zbor fare sv. štefana. Slovenci, pridite v velikem številu!

Koncert prirejajo Ameriški prijatelji ABN (American Friends of Antibolshevik Block of Nation.) Vstopnice bodo v predprodaji v uredništvu Slov. Države 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill.

gom. Sprejeli so službe v tovarnah in v pristanišču, poiskali so si stanovanje v delavskih središčih ter skušali širiti krščanstvo med svojimi znanci pri delu ter zvečer v svojem stanovanju. Dnevni stik z delavčevimi problemi je pri nekaterih zatemnil prvotni smisel njihovega poslanstva. Bolj so se pod vplivom razmer zanimali za časno blaginjo delavcev kot za duhovno, nekateri so celo začeli zagovarjati sodelovanje s komunisti ali komunistično navdahnjenimi strokovnimi zvezami. To je seveda povzročilo zaskrbljenost Cerkev in pohujšanje pri gorečnikih. Po posredovanju treh francoskih kardinalov smejo duhovniki — delavci še nadaljevati svoje delo (trenutno jih deluje okrog 90), toda Cerkev jim je postavila določena omejitev: 1) duhovniki morajo določiti škofje sami. 2) Dobiti morajo predhodno temeljito izobrazbo. 3) Telesno delo smejo opravljati samo omejeno število ur, da morejo zadostiti svojim dolžnostim kot duhovniki. 4) Ne smejo sprejemati nikakih mest v delavskih strokovnih organizacijah in podobno. 5) Živeti morajo skupno s ostalo duhovščino v župniji.

g. Ludvik Jamnik, 463 Delaware Ave.,

g. Franc Turk, 263 Oakwood Ave.,

Uradni prostori so na 61 McFarland Ave, uradne ure vsak torek od 7 do 1/2 9 zvečer.

Da bi se oddolžili spominu velikemu med slovenskimi socialnimi delavci, dr. Janezu E. Kreku, so ustanovitelji sklenili, da bodo imenovali slovensko hranilnico in posojilnico v Torontu po njem. Tako se imenuje v angleščini "John E. Krek's Slovenian Credit Union Limited", v slovenščini pa "Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka." Po namenu ustanoviteljev ter po svojih pravilih je namenjena vsem Slovincem v Torontu in bližnji okolici, članom njihovih družin, za naganje denarja pa tudi slovenskim organizacijam.

Blagoslovljen BOŽIČ in srečno NOVO LETO želijo vsem prijateljem in znancem širom sveta sledeče slovenske družine in posamezniki v Chicagu in drugod.

LUDVIK in MARA JELENC

1848 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

OTMAR in ANICA TAŠNER

5415 W. 23rd Street
CICERO, ILL.

LOJZE in VERA GREGORIČ

1732 W. Cermak Rd.
CHICAGO, ILL.

FRANK in JOSEPHINA PODLOGAR

4109 W. 31st Street
CHICAGO, ILL.

MR. FRANK in FRANCES KARNER

2107 So. Lombard Ave.,
CICERO, ILL.

MR. JOE in GIZELA OCEPEK

2220 W. 58th Court,
CICERO, ILL.

STANKO in NELCA PALČIČ

1636 W. 21st Place,
CHICAGO, ILL.

FRANK in MARINKA BILBAN

LAGONDER JERICA
1951 W. 22nd Place,
CHICAGO 8, ILL.

ANTON in JULIJANA GUŠTIN

2037 W. 21st Place,
CHICAGO, ILL.

FRANK in JOSEPHINA MATKOVICH

2030 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

JANKO in MARIJA TAJČMAN

2030 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

PORAVNAJTE NAROČNINO

to je danes naša iskrena prošnja. Leto je pri kraju. Moramo zaključiti račune s tiskarno. Zato ne odlašajte! Še pred novim letom pošljite naročnino za tekoče leto 1953 in obenem tudi že za novo leto 1954. Ne pozabite, naročnina za leto 1954 je \$3.00.

Kdor bere, redno plačuje Slovensko Državo in jo daje brati tudi drugim, najbolje podpira slovensko državno idejo!

Dr. John Zvetina, vseučilišni profesor na Loyolski univerzi v Chicagu je bil od sv. Očeta Pija XII. odlikovan z vitežkim redom sv. Gregorija. Dr. John Zvetina je Hrvat po rodu. Odličen javni delavec, bivši predsednik Holy Name za čičaško nadškofijo ter veliki prijatelj Slovencev. G. dr. Johnu Zvetini naše iskrene čestitke!

ANTON in LJUDMILA MEDVED

2313 So. Seeley Ave.,
CHICAGO, ILL.

LOVRO in ŠTEFANIJA PIRC

1830 W. Cermak Rd.,
CHICAGO, ILL.

MIHAEL in PAVLA ARKO

2036 W. Coulter Street,
CHICAGO, ILL.

ANTON VELBL

1848 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

MIHAEL STAUDOCHAR

2050 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

FRANK ČERNIVEC

1805 W. Cermak Rd.,
CHICAGO, ILL.

GABRIEL KEMPERLE

1415 Pennsylvania Ave.
GARY, IND.

JOHN KOS

820 No. Wabash Ave.,
CHICAGO, ILL.

BOGDAN NOVAK

820 No. Wabash Ave.,
CHICAGO, ILL.

JOŽE GORSIČ

707 W. Washington Street,
URBANA, ILL.

Družina FRANK in JENNY MAČEK

2031 W. Cermak Rd.,
CHICAGO, ILL.

ANTON ŠUTA

2114 — 23rd Place,
CHICAGO, ILL.

SLOVENSKI RADIO V CHICAGU

V Chicagu in širši okolici živi okoli 50.000 Ameriških Slovencev — navdušenih poslušalcev SLOVENSKE RADIJSKE URE. K temu številu moramo dodati še deset-tisoče drugih Amerikancev, ki radi poslušajo slovenske melodije.

Ne zamudi tudi Ti naravnati svojega radijskega aparata vsako soboto ob pol-štirih popoldne na postajo W H F C — 1450 KC in WEHS FM — 97.9 MC — za celurni prenos novih najlepših slovenskih narodnih in umetnih pesmi ter poskočnih ameriško-slovenskih valčkov in polk.

Ravnatelj in napovedovalec:

Dr. Ludvik Leskovar
820 North Wabash Ave.
Chicago 11, Illinois
Tel.: Michigan 2-2448

Pišite svojcem, da ste pri nas plačali prevoz in carino na pakete z hrano. Ako od Vaših zahtevajo plačilo prevoza in carine na pakete, naj zahtevajo potrdilo. Mi odgovarjamo, da bodo oni dobili denar nazaj.

BOŽIČNI CENIK!

Tukaj je naš božični cenik. **NAJNIŽJE CENE, NAJBOLJŠE BLAGO!** Preizkusite, pa se boste prepričali, **DA SMO MI NAJSOLIDNEJŠA, NAJVEČJA IN NAJSIGURNEJŠA FIRMA ZA POŠILJANJE PAKETOV.** Poleg tega morate vedeti, da je **USA EXPRESS CO.** edina firma, katera naprej plača **CARINO** in **OSTALO PRISTOJBINO.**

DVAKRAT DNEVNO pošiljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v **TRST** in **REKU**, kjer je naše skladišče prvovrstnega, svežega **AMERIŠKEGA** in **KANADSKEGA** blaga.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše **NAJVEČJE** in **NAJSIGURNEJŠE** AGENCIJE. Pri nas dobite **NAJNIŽJE CENE** in **NAJBOLJŠE BLAGO.**

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 15 do 22 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

BELA MOKA \$11.25

NAJFIN. BELA KANADSKA "OOO"
100 lbs. Do zadnje postaje

Poznato kot najboljšo na svetovnem trgu.

BELA MOKA \$8.75

NAJFIN. BELA KANADSKA "OOO"
100 lbs. Do Reke

Poznato kot najboljšo na svetovnem trgu.

MOKO POŠLJEMO IZ NAŠEGA SKLADIŠČA NA REKI. NA VREČAH JE IME NAŠE FIRME!

PROSIMO, UPOŠTEVAJTE! Pri vseh paketih je vračunan in plačan prevoz in carina.

Paket št. 1.....\$26.75

10 lbs. Riža - Rice
20 lbs. Sladkorja - Sugar
10 lbs. Masti - Lard
6 lbs. Kave - Coffee
15 lbs. Špagetov - Spaghetti
10 lbs. Mila - Laundry soap
10 lbs. Fižol - Beans (novog)
10 lbs. Bele moke - Flour

Paket št. 6.....\$13.75

11 lbs. Riža - Rice
3 kila Kave - Coffee
1 lbs. Sladkorja - Sugar
11 lbs. Špagetov - Spaghetti

Paket št. 30.....\$7.00

6 lbs. Kave - Coffee
3 lbs. Riža - Rice

Paket št. 31.....\$9.25

6 lbs. Kave - Coffee
10 lbs. Riža - Rice
4 lbs. Sladkorja - Sugar

Paket št. 32.....\$8.45

5 lbs. Špagetov - Spaghetti
5 lbs. Sladkorja - Sugar
5 lbs. Kave - Coffee
5 lbs. Riža - Rice

Paket št. 33.....\$8.75

13 lbs. Sladkorja - Sugar
6 lbs. Kave - Coffee

Paket št. 34.....\$23.95

100 lbs. Bele moke - Flour
11 lbs. Riža - Rice
11 lbs. Špagetov - Spaghetti
11 lbs. Sladkorja - Sugar
4 lbs. Kave - Coffee
5 lbs. Mila - Laundry Soap

Odpremljamo Vaše lastne pakete. Pišite!

Paket št. 17.....\$9.75

10 lbs. Sladkorja - Sugar
10 lbs. Riža - Rice
10 lbs. Špagetov - Spaghetti
10 lbs. Bele moke - Flour

Paket št. 38.....\$15.75

3 kila Kave - Coffee
15 lbs. Sladkorja - Sugar
10 lbs. Riža - Rice
1 lb. Čaja - Tea
¼ lb. Popra - Pepper
5 lbs. Špagetov - Spaghetti
1 lb. Kakao - Cocoa

Paket št. 39.....\$14.50

11 lbs. Riža - Rice
6 lbs. Kave - Coffee
6 lbs. Špagetov - Spaghetti
6 lbs. Fižol - Beans (Novi)
4 lbs. Sladkorja - Sugar
4 lbs. Masti - Lard
5 lbs. Mila - Laundry Soap

Paket št. 43.....\$8.10

7 lbs. Sladkorja - Sugar
7 lbs. Riža - Rice
2 lbs. Kave - Coffee
4 lbs. Mila - Laundry Soap

Paket št. 44.....\$13.25

13 lbs. Sladkorja - Sugar
12 lbs. Špagetov - Spaghetti
10 lbs. Riža - Rice
5 lbs. Kave - Coffee

Paket št. 11.....\$10.95

5 lbs. Kave - Coffee
5 lbs. Masti - Lard
5 lbs. Sladkorja - Sugar
5 lbs. Ječmena - Barley
5 lbs. Griza - Farina

Naši "SPECIALNI" Paketi

V močnih dvojnih vrečah ali lesenih zabojih. Najboljše pakovanje. Cene vračunane do zadnje postaje prejemnika.

100 lbs. koruzne moke - corn meal\$11.45

50 lbs. koruzne moke - corn meal 6.50

50 lbs. bele moke - four.. 6.75

10 lbs. riža - rice 3.40

20 lbs. fižola - beans 5.60

20 lbs. špageta - spaghetti 6.15

20 lbs. sladkorja - sugar.. 5.50

25 lbs. griza - farina 7.10

37 lbs. svinj. masti - lard 13.50

25 lbs. ječmena - barley.. 6.85

10 lbs. bakalara - stockfish 7.25

10 lbs. mila za pranje - laundry soap 4.50

3 kile kave (Santos) 6.75

5 litra olja, maslinovo-oil 8.25

24 pks. kokoške juhe - soup 5.75

4 lbs. cocoa - kakao 4.50

5 lbs. meso v konzervi.... 4.45

11 lbs. šunke v kantah.... \$7.85

10 lbs. mleko v prahu\$10.25

1 lb. slanina - sušena panceta 1.00

1 lb. Salama 'Gavrilović' 1.50

5 lbs. Cikorija (Frank) 4.50

10 lbs. paradižniki 6.50

5 lbs. jajca v prahu - eggs 5.75

5 lbs. masla - butter..... 6.75

5 lbs. kondenc. mleka 3.75

NAŠA SLOVENSKA POT

Življenje naroda je nepretrgan, dosleden razvoj; skoki, prelomi so izredni pojavi, često znak bolezenskega stanja. Skozi desetletja in stoletja se vrste posamezne generacije druga za drugo in opravljajo svojo določeno nalogo. Stopnja razvoja se zrcali v kulturni, gospodarski, socialni, politični višini, narodova zrelost pa v stopnji narodne zavednosti.

Slovenski narod je napravil v zadnjih sto letih velik vzpon do svoje popolne zrelosti. Ob "pomladi narodov" leta 1848 je postavila mladina za ona leta edino realen slovenski narodni program — zedinjeno Slovenijo. Tedanji narodni vodniki ga sicer niso sprejeli za svoj oficialen program, češ, da še ni prišel čas za to, odjeknil pa je v čutenju naroda, grel v srcih rodoljubov, od časa do časa vidno vzplapolal, ves čas pa budil vero v lepše življenje naroda. — Avstro-Ogrska nikdar ni mogla zaradi slepega velenemškega imperializma doumeti svoje naravne naloge kot mnogonarodna država na gospodarsko zaokroženem srednjeevropskem prostoru, ampak je slej ko prej ostajala "ječa narodov". Narodi, zlasti slovanski, so težko prenašali krivični jarem in se ozirali po samopomoči. Časovno pogojeno in naravno je bilo, da se je generacija ob pričetku dvajsetega stoletja ozirala tudi politično po svojih južnoslovanskih bratih, skušala navezati usodo skozi stoletja zasužnjene slovenskega naroda na skupno usodo s Hrvati in Srbi, najprej v okviru monarhije, kasneje, zaradi poteka svetovnih dogodkov, izven nje v Jugoslaviji. — Od tedaj je preteklo več kot 20 let življenja v Jugoslaviji, njen razpad, okupacija s komunistično revolucijo in suženjstvo pod komunističnim terorjem. V tem času si je narod ustvaril vse najvišje kulturne ustanove, dobil močan kader narodne inteligence, si nabral prenekatero izkušnje iz sožitja z bratskimi narodi. V Evropi vedno bolj pridobiva na veljavi težnja po Evropskih združenih državah, vrsta malih evropskih narodov postavlja odločno zahtevo po lastni državi, pripravljajo se dogodki, ki bodo spremenili in uredili svet morda za dolga desetletja. Ali ni nujno, nad vse naravno, da si je prav naša generacija zastavila za svoj glavni cilj priboriti slovenskemu narodu svojo državo, pravico po suverenem odločanju naroda o svoji usodi.

Slovenski narod je to zahtevo jasno postavil; pot, ki ga je pripeljala do tega, je naravna in pravilna, nihče na svetu mu nima pravice tega odrekati. Narod je namreč spoznal, da je njegova pot, razvoj naprej, mogoč samo še v lastni državi in da mora le v njej uspešno vršiti svojo posebno, trojno nalogo, ki mu jo narekuje njegov geopolitičen položaj v zboru evropskih narodov: Na križišču vseh glavnih evropskih prometnih žil, na mestu, kjer se zajeđa morje najgloblje v evropski prostor, kjer se stikajo vse tri glavne narodnostne skupine in kjer se danes udarjajo vsaj trije imperializmi, na tem prevažnem živčnem vozlu ima slovenski na-

rod nalogo gospodarskega posredovalca, kulturnega zbliževalca in kot narod, ki nima nobenih želja po tujem, močan opornik evropskega miru.

Zahteva po slovenski državi je slovenski narodni program in ne more biti zadeva ene same stranke, še manj kake skupine, najmanj pa zagrinjalo za druge, nenarodne namene, izdajniški greh, ki ga je zagrešila komunistična partija. Edini nosilec tega programa je narod sam v močnem narodnem gibanju.

Slovenski narod ječi danes pod najstrašnejšo komunistično diktaturo in ne more za svoj veliki cilj mnogo storiti. Vsa naloga leži na nas, ki živimo svobodni v svobodnem svetu. Vsak izmed nas mora biti po svojih najboljših močeh izvrševalec te narodove volje. Tudi naša publikacija hoče biti samo skromen člen v celotnem naporu za doseg tega namena.

Da pa bo delo uspešno, morata biti izpolnjena vsaj dva predpogoja. Vsi moramo zasledovati in reševati vse probleme isključno samo iz vidika slovenskih narodnih koristi; vsi drugi vidiki so manj važni, če ne celo škodljivi. Slovenski narodni problem je pa samo del evropskih — svetovnih problemov; zato je nujno, da poznamo tudi te, da se ne omejimo v pogubno ograjenost, da ne delamo računov na nestvarnih postavkah. Slovenski državni problem moramo rešiti tako, da bo najboljše za nas in Evropo. — Pri vsem prizadevanju nas morajo voditi načela resnične demokracije. Živimo v zgodovinsko velikem času, na zgodovinski prelomnici, ko se majejo imperiji, rušijo sistemi, snujejo ogromni bloki, ko gre resnično za vse ali nič. Čas kliče po genialnih vodnikih. Ti so pa v zgodovini narodov redko posejani. Slovenci jih danes nimamo. Pač pa imamo nekaj, česar v svoji zgodovini še nikoli nismo imeli. Po vsem svobodnem svetu so raztreseni goreči slovenski domoljubi. Danes, kot še nikdar, imamo možnost, da spoznamo na licu mesta svetovni položaj, se postavimo na realna tla, danes, kot še nikdar, imamo možnost, da najdemo pravo obliko in mesto, da informiramo svet o naših pravicah in zahtevah. Zato pa je potrebno, da izmenjamo svoje misli, izkušnje, da izvedemo najširšo koncentracijo vseh sodobnih narodnih sil. Demokratično mišljenje in delovanje nam še nikdar ni bilo tako potrebno kot danes!

Vsak izmed nas nosi del odgovornosti za ustvaritev slovenske države. Vsi moramo skrbeti, da se čim preje uresničijo preroške besede velikega Slovenca dr. Antona Korošca: **Ne v zatoni! Pot slovenskega naroda se šele pričinja z vero v Boga in samega sebel P.V.**

P. Hugo Bren umrl. V Rimu je na Marijin praznik 8. decembra umrl p. dr. Hugo Bren. Pokojnik je bil zastopnik slovenskih frančiškanov pri vodstvu frančiškanskega reda. Bil je neumorno delaven na vseh področjih. Znan je tudi ameriškim Slovencem, veliko let je deloval v Lemontu. Naj v miru počiva!

POZOR! Dodajte za vsaki paket hrane ali vrečo moke 70 centov poštne takse. S TEM JE VSE PLAČANO !!! VAŠI NE PLAČAJO NIČ!

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na

USA Express Co.

(Trade Mark)

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.) NEW YORK 19, N. Y., USA.

Telefon: PLaza 7-6459

Naslov naše podružnice: USA EXPRESS CO.

5501 Blvd. East, West New York, New Jersey